

Brusel 19. prosince 2023
(OR. en)

16998/23

EF 411
ECOFIN 1415
DELECT 214

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	C(2023) 8289 final
Předmět:	NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../... ze dne 6.12.2023, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy, které stanoví, za jakých okolností jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů

Delegace naleznou v příloze dokument C(2023) 8289 final.

Příloha: C(2023) 8289 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 6.12.2023
C(2023) 8289 final

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) .../...

ze dne 6.12.2023

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy, které stanoví, za jakých okolností jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Ustanovení čl. 4 odst. 4 nařízení (EU) č. 575/2013 (dále jen „nařízení“) zmocňuje Komisi, aby poté, co jí Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) předloží návrhy regulačních technických norem, a v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1093/2010 přijala akty v přenesené pravomoci upřesňující, za jakých okolností jsou splněny podmínky stanovené v čl. 4 odst. 1 bodě 39 nařízení pro vytvoření ekonomicky spjaté skupiny klientů.

Definice ekonomicky spjaté skupiny klientů v nařízení umožňuje identifikovat dvě nebo více fyzických či právnických osob, které jsou tak těsně spojeny idiosynkratickými rizikovými faktory, že je obezřetné s nimi zacházet jako s jediným rizikem. Idiosynkratické riziko vzniká v případech, kdy se v důsledku specifických okolností dvoustranných vzájemných vztahů finanční obtíže jedné osoby přenášejí na jinou osobu nebo osoby, kterých by se jinak přímo netýkaly. Účelem těchto návrhů regulačních technických norem je proto stanovit jasné okolnosti, za kterých propojení mezi klienty prostřednictvím vztahu kontroly a/nebo ekonomické závislosti vede k jedinému riziku, a tedy k požadavku na seskupení těchto klientů.

Návrhy regulačních technických norem, které Evropský orgán pro bankovníctví předložil Komisi, vycházejí z konzistentních přístupů již vypracovaných ve stávajících obecných pokynech EBA 2017/15 ze dne 14. listopadu 2017 týkajících se ekonomicky spjatých klientů. Tyto návrhy regulačních technických norem spolu s pokyny k alternativnímu přístupu pro expozice vůči ústředním vládám a k postupům kontroly a řízení pro identifikaci klientů, kteří představují jediné riziko, obsaženými v obecných pokynech, představují úplný rámec pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů.

V souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1093/2010 o zřízení orgánu EBA rozhodne Komise do tří měsíců od obdržení návrhů norem, zda je schválí. Komise rovněž může návrhy norem schválit pouze částečně nebo v pozměněném znění, jestliže to vyžadují zájmy EU, s přihlédnutím ke zvláštnímu postupu stanovenému v uvedených člancích.

2. KONZULTACE PŘED PŘIJETÍM PRÁVNÍHO AKTU

V souladu s čl. 10 odst. 1 třetím pododstavcem nařízení (EU) č. 1093/2010 provedl orgán EBA v období od 8. června do 8. září 2022 veřejnou konzultaci o návrzích regulačních technických norem předložených Komisi v souladu s čl. 4 odst. 4 nařízení. Orgán EBA provedl analýzu potenciálních souvisejících nákladů a přínosů a vyžádal si stanovisko skupiny subjektů působících v bankovníctví zřízené podle článku 37 nařízení (EU) č. 1093/2010.

V souladu s výslovným požadavkem Komise se Komisi za účelem přijetí těchto návrhů regulačních technických norem předkládají pouze tyto návrhy norem. Veškeré relevantní podkladové informace – zejména souvislosti a odůvodnění návrhů regulačních technických norem, posouzení dopadů a zpětná vazba z veřejné konzultace – jsou obsaženy v závěrečné zprávě přiložené k těmto návrhům regulačních technických norem, kterou rada orgánů dohledu orgánu EBA schválila dne 16. prosince 2022 a která byla zveřejněna na veřejných internetových stránkách orgánu EBA.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Ustanovení tohoto aktu v přenesené pravomoci stanoví kritéria pro identifikaci dvou nebo více fyzických či právnických osob, které jsou tak těsně spojeny idiosynkratickými rizikovými faktory, že je obezřetné s nimi zacházet jako s jediným rizikem. Tyto návrhy

regulačních technických norem částečně ruší a nahrazují [obecné pokyny týkající se ekonomicky spjatých klientů podle čl. 4 odst. 1 bodu 39 nařízení.](#)

Pokud existuje vztah kontroly ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 37 nařízení, má kontrolující osoba právně vymahatelná práva, která zakládají silnou formu finanční závislosti na kontrolované osobě. Pokud má kontrolující osoba finanční obtíže, lze předpokládat, že využije svých práv k získání kapitálu a/nebo likvidity od kontrolované osoby, čímž oslabí její finanční pozici. Finanční obtíže se tak mohou přenést na kontrolovanou osobu, což může vést k tomu, že finanční obtíže bude mít jak kontrolující, tak kontrolovaná osoba. Z hlediska obezřetnostního rizika plynoucího z expozic vůči klientům je proto vhodné předpokládat jediné riziko z důvodu vztahu kontroly mezi různými fyzickými a/nebo právníckými osobami.

Pokud jsou tyto právnícké osoby součástí téže konsolidované účetní závěrky, má se za to, že je splněna podmínka čl. 4 odst. 1 bodu 39 písm. a) nařízení, a to i v případě, že neexistuje expozice vůči fyzické nebo právnícké osobě, která skupinu kontroluje. Pro případy, kdy není nutné sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, poskytují tyto návrhy regulačních technických norem neúplný seznam okolností týkajících se kritérií kontroly a ukazatelů kontroly pro posouzení, zda mezi fyzickými a/nebo právníckými osobami existuje vztah mateřské a dceřiné společnosti nebo podobný vztah. Seznam o dvou segmentech obsahuje okolnosti, které vždy představují vztah kontroly mezi fyzickými a/nebo právníckými osobami, a ukazatele, které by instituce měly při svém posuzování zohlednit, neboť kterákoli z těchto okolností může představovat vztah kontroly mezi fyzickými a/nebo právníckými osobami.

Pokud se případu netýká vztah kontroly jedné fyzické nebo právnícké osoby nad druhou, jsou instituce povinny posoudit, zda existuje vztah ekonomické závislosti. Pokud je pravděpodobné, že by se finanční obtíže jedné fyzické či právnícké osoby rozšířily na další osobu nebo osoby, což by mělo dopad na úplné a včasné splacení závazků, existuje idiosynkratické riziko, které je třeba řešit tím, že se fyzické a/nebo právnícké osoby považují za ekonomicky spjaté. Při analýze ekonomických závislostí by instituce měly zvážit neúplný seznam situací v čl. 2 odst. 1 těchto návrhů regulačních technických norem.

Tyto návrhy regulačních technických norem rovněž obsahují ustanovení pro posuzování situací, kdy v rámci jedné ekonomicky spjaté skupiny klientů současně existuje kontrola a ekonomické závislosti tak, že všechny příslušné fyzické a/nebo právnícké osoby představují jediné riziko. K tomu dochází, když je ekonomicky spjatá skupina klientů nejprve vytvořena na základě vztahu kontroly a postupně rozšířena o další fyzickou a/nebo právníckou osobu nebo o druhou ekonomicky spjatou skupinu klientů z důvodu určité formy ekonomické závislosti.

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../...

ze dne 6.12.2023

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy, které stanoví, za jakých okolností jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012¹, a zejména na čl. 4 odst. 4 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Identifikace „ekonomicky spjatých skupin klientů“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 39 nařízení (EU) č. 575/2013 by měla vést k identifikaci fyzických nebo právnických osob, které jsou spojeny idiosynkratickými rizikovými faktory tak těsně, že je obezřetné s nimi zacházet jako s jediným rizikem. Pokud není jasné, do které konkrétní kategorie propojení by mělo být vzájemné propojení mezi různými osobami zařazeno, měla by mít přednost obecná zásada obezřetnosti a mělo by se předpokládat, že existuje jediné riziko. Okolnosti, za nichž jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů, je proto třeba chápat jako neúplné seznamy. Případy, kdy jsou fyzické nebo právnické osoby spojeny pouze svou závislostí na společných zeměpisných nebo odvětvových vnějších faktorech, by neměly vést ke vzniku ekonomicky spjaté skupiny klientů.
- (2) V zájmu vyjasnění okolností, za nichž je pro účely identifikace existence jediného rizika splněna podmínka kontroly, by v případě, že jsou dvě nebo více právnických osob součástí téže konsolidované účetní závěrky, měla být podmínka kontroly považována za splněnou, i když neexistuje expozice vůči kontrolující fyzické nebo právnické osobě, neboť dominový efekt finančních obtíží v rámci skupiny může vzniknout, i když instituce nemá expozici vůči kontrolující osobě.
- (3) Vzhledem k tomu, že vztah kontroly není omezen na osoby, které jsou součástí téže konsolidované skupiny, je nutné stanovit okolnosti, za nichž mezi dvěma nebo více fyzickými či právnickými osobami existuje jediné riziko na základě kontroly i v případě, že se nesestavuje konsolidovaná účetní závěrka, a to buď proto, že se jedná o fyzické osoby, nebo proto, že právnické osoby jsou usazeny ve třetí zemi nebo právní režim, který se na tyto osoby vztahuje, nevyžaduje finanční konsolidaci. Podmínky kontroly by měly být považovány za splněné zejména v případě, že fyzická nebo právnická osoba drží většinu hlasovacích práv nebo má možnost jmenovat či odvolat většinu vedoucího orgánu nebo vykonává rozhodující vliv na jinou osobu.

¹ Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1.

- (4) Kromě toho je nutné upřesnit další okolnosti, za kterých mohou dvě nebo více fyzických či právnických osob představovat jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami. Zejména pokud má fyzická nebo právnická osoba právo nebo možnost rozhodovat o strategii nebo o důležitých transakcích jiné osoby nebo má právo nebo možnost koordinovat řízení jedné nebo více právnických osob, měly by být tyto okolnosti považovány za uplatňování rozhodujícího vlivu, čímž jsou splněny podmínky pro jediné riziko na základě kontroly.
- (5) Je třeba upřesnit okolnosti, které by měly být přinejmenším brány v úvahu při posuzování ekonomické závislosti pro účely stanovení jediného rizika. Ekonomická závislost znamená, že vztah mezi fyzickými nebo právnickými osobami má potenciál vyvolat obtíže s financováním nebo se splácením a nemůže být včas nahrazen bez vzniku přílišných dodatečných nákladů, jako jsou náklady nebo snížené příjmy, které by mohly vyvolat obtíže se splácením.
- (6) Dále je třeba stanovit okolnosti, za nichž podmínky kontroly a ekonomické závislosti existují současně. Za tímto účelem, pokud dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko na základě kontroly a jedna nebo více z nich jsou tak těsně propojeny s jinou fyzickou nebo právnickou osobou nebo osobami a vzájemně na sobě závisí, že jsou na sobě ekonomicky závislé, měly by všechny tyto osoby představovat celkové jediné riziko. Při posuzování koexistence kontroly a ekonomické závislosti by instituce měly posuzovat každý případ zvlášť a zvažovat možná propojení na základě individuálních okolností. Pokud jsou osoby, které jsou součástí různých skupin spjatých vztahem kontroly, rovněž vzájemně propojeny prostřednictvím ekonomické závislosti, měly by být všechny tyto osoby seskupeny do jedné celkové ekonomicky spjaté skupiny klientů. Tato skupina by měla zahrnovat skupinu spjatou vztahem kontroly, všechny ekonomicky závislé osoby a všechny osoby, které jsou těmito ekonomicky závislými osobami kontrolovány.
- (7) S cílem zohlednit možnost, že existence výjimečných okolností může vyloučit existenci jediného rizika, by instituce měla být schopna předložit odpovídající důkazy o tom, že dvě nebo více fyzických osob nepředstavují jediné riziko, přestože jsou u těchto osob splněny podmínky pro to, aby byly považovány za ekonomicky spjaté klienty. V těchto případech instituce nemusí tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.
- (8) Toto nařízení vychází z návrhů regulačních technických norem, které Komisi předložil Evropský orgán pro bankovníctví.
- (9) Evropský orgán pro bankovníctví vedl otevřené veřejné konzultace o návrzích regulačních technických norem, z nichž toto nařízení vychází, analyzoval potenciální související náklady a přínosy a vyžádal si stanovisko skupiny subjektů působících v bankovníctví zřízené v souladu s článkem 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Vztah kontroly

1. Dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, pokud je jedna z nich povinna sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, která

zahrnuje tuto druhou nebo ostatní osoby, v souladu s čl. 22 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU² nebo mezinárodním standardem účetního výkaznictví (IFRS) 10, jak je stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech příslušného členského státu.

2. Odstavec 1 se vztahuje i na právnické osoby, které nejsou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky z důvodu osvobození nebo odchylek stanovených ve směrnici 2013/34/EU nebo v IFRS 10, jak je stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech příslušného členského státu.
3. Pokud se nepoužije odstavec 1, představují dvě nebo více fyzických či právnických osob jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, za těchto okolností:
 - a) fyzická nebo právnická osoba drží většinu hlasovacích práv v jiné osobě nebo osobách;
 - b) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost jmenovat nebo odvolat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiné osoby nebo osob;
 - c) fyzická nebo právnická osoba je schopna uplatňovat rozhodující vliv nad jinou osobu nebo osobami na základě právního předpisu, smlouvy, zakládací listiny nebo stanov.
4. Pokud se nepoužijí odstavce 1, 2 nebo 3, lze mít za to, že dvě nebo více fyzických nebo právnických osob představují jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, mimo jiné za těchto okolností:
 - a) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost rozhodovat o strategii nebo řídit činnost jiné osoby nebo osob;
 - b) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost rozhodovat o důležitých transakcích, včetně převodu zisků nebo ztrát jiné osoby nebo osob;
 - c) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost koordinovat řízení jedné nebo více právnických osob.
5. Odchylně od odstavců 1, 2 a 3, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u dvou nebo více fyzických nebo právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože jsou splněny okolnosti uvedené v těchto odstavcích, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 2

Ekonomická závislost

1. Dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, protože jsou vzájemně propojeny tak, že pokud by se jedna z nich dostala do finančních obtíží, zejména do obtíží s financováním nebo se splácením, druhá osoba nebo ostatní osoby by se pravděpodobně také ocitly ve finančních obtížích, mimo jiné za některé z těchto okolností:

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

- a) pokud je pravděpodobné, že platební neschopnost nebo selhání fyzické nebo právnické osoby povede k platební neschopnosti nebo selhání jiné fyzické nebo právnické osoby nebo osob;
 - b) pokud se fyzická nebo právnická osoba plně nebo částečně zaručila za expozici jiné fyzické nebo právnické osoby a tato expozice je pro ručitele natolik významná, že je pravděpodobné, že v případě pohledávky bude mít ručitel finanční problémy;
 - c) pokud významná část hrubých příjmů nebo hrubých výdajů fyzické nebo právnické osoby pochází z transakcí s jinou fyzickou nebo právnickou osobou, kterou nelze včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;
 - d) pokud je významná část zboží vyrobeného nebo služeb nabízených fyzickou nebo právnickou osobou prodávána nebo dodávána jiné fyzické nebo právnické osobě a tento vztah nemůže být včas nahrazen bez přílišných dodatečných nákladů;
 - e) pokud významná část pohledávek nebo závazků fyzické nebo právnické osoby je vůči jiné fyzické nebo právnické osobě;
 - f) pokud je očekávaný zdroj finančních prostředků na splácení úvěrů dvou nebo více fyzických nebo právnických osob stejný a žádná z těchto osob nemá jiný nezávislý zdroj příjmů, z něhož by mohl být úvěr obsluhován a plně splacen, a očekávaný zdroj finančních prostředků nelze včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;
 - g) pokud se očekává, že finanční obtíže jedné fyzické nebo právnické osoby způsobí jiné fyzické nebo právnické osobě obtíže s úplným a včasným splácením jejích závazků, protože tyto osoby mají vůči instituci společnou právní nebo smluvní odpovědnost;
 - h) pokud dvě nebo více fyzických nebo právnických osob spoléhají na stejný zdroj financování pro většinu svých finančních potřeb a v případě platební neschopnosti nebo selhání tohoto zdroje financování nelze tento zdroj financování včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;
 - i) pokud dvě nebo více právnických osob spadají pod jednotné řízení podle čl. 22 odst. 7 písm. a) směrnice 2013/34/EU;
 - j) pokud se řídicí orgán dvou nebo více právnických osob skládá převážně ze stejných osob podle čl. 22 odst. 7 písm. b) směrnice 2013/34/EU;
 - k) pokud většinu hlasovacích práv ve dvou nebo více právnických osobách drží stejné fyzické nebo právnické osoby.
2. Odchylně od odstavce 1, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u dvou nebo více fyzických nebo právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože je splněna jedna nebo více okolností uvedených v daném odstavci, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 3

Kombinované vztahy kontroly a ekonomické závislosti

1. Tři nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, pokud dvě nebo více těchto osob představují jediné riziko prostřednictvím kontroly podle článku 1 (skupina spjatá vztahem kontroly) a jedna nebo více fyzických či

právnických osob je ekonomicky spjata s jednou nebo více osobami, které jsou součástí této skupiny spjaté vztahem kontroly, prostřednictvím ekonomické závislosti podle článku 2.

2. Pokud je osoba, která je ekonomicky spjata prostřednictvím ekonomické závislosti podle odstavce 1, součástí jiné ekonomicky spjaté skupiny klientů, představují všechny osoby, které jsou kontrolovány touto ekonomicky závislou osobou, nebo jsou samy ekonomicky závislé na této osobě, rovněž jediné riziko s osobami ze skupiny spjaté vztahem kontroly uvedené v odstavci 1.
3. Odchylně od odstavců 1 a 2, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u tří nebo více fyzických či právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože jsou splněny okolnosti uvedené v daných odstavcích, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 4 *Vstup v platnost*

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 6.12.2023

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN